

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Матеріали
науково-педагогічного
підвищення кваліфікації

*27 листопада 2023 року —
28 січня 2024 року*

За редакцією
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2024

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ОСВІТИ**

Матеріали
науково-педагогічного
підвищення кваліфікації

*27 листопада 2023 року —
28 січня 2024 року*

За редакцією
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2024

Члени організаційного комітету:

Марічереда Валерія Геннадіївна — д. мед. н., професор, перший проректор; **Бурячківський Едуард Станіславович** — к. мед. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи; **Борщ Вікторія Ігорівна** — д. е. н., доцент, проректор з перспективного розвитку; **Кусик Наталія Львівна** — к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я, начальник навчально-методичного відділу; **Анненкова Ірина Петрівна** — д. пед. н., доцент, професор кафедри менеджменту охорони здоров'я, начальник навчального відділу; **Усиченко Катерина Миколаївна** — к. мед. н., доцент, доцент кафедри інфекційних хвороб, в. о. начальника сектору забезпечення якості освіти; **Годлевський Леонід Семенович** — д. мед. н., професор, завідувач кафедри фізіології та біофізики; **Опря Євген Васильович** — д. мед. н., професор, завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії; **Ханжи Володимир Борисович** — д. філос. н., професор, завідувач кафедри філософії, біоетики та іноземних мов, голова комісії з питань академічної доброчесності, етики та взаємин; **Сікорська Ольга Олександрівна** — к. філол. н., доцент, завідувачка кафедри суспільних наук, голова комісії з функціонування державної мови

Рекомендовано до друку

Вченою радою Одеського національного медичного університету

МОЗ України

(Протокол № 8 від 24.04.2024 р.)

О-72 **Освітні інновації у закладах вищої медичної освіти : матеріали науково-педагогічного підвищення кваліфікації (27 листопада 2023 року — 28 січня 2024 року)** [Електронне видання] / за ред. проф. В. Г. Марічереда. — Одеса : ОНМедУ, 2024. — 208 с.

ISBN 978-966-443-129-0

У збірнику подано матеріали науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Освітні інновації у закладах вищої медичної освіти» (27 листопада 2023 року — 28 січня 2024 року). Мета науково-педагогічного підвищення кваліфікації — сприяння засвоєнню та удосконаленню практичних умінь і навичок з інноваційних технологій, форм, методів, засобів навчання та застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання.

УДК 618.5-089.888.61-085.33

5. Інтерактивні технології навчання: теорія, досвід : метод. посіб. / авт.-уклад. : О. Пометун, Л. Пироженко. Київ : А. П. Н., 2002. 136 с.

**«СЦЕНАРНИЙ МЕТОД»
ОПАНУВАННЯ КЛІНІЧНИХ НАВИЧОК
У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Волошина О. Б.

д. мед. н., професор, завідувач кафедри загальної практики

Назарук Т. О.

асистент кафедри загальної практики

Одеський національний медичний університет

У сучасній медичній освіті здобувачів вищої освіти (ЗВО) наразі застосовується компетентністний підхід до навчання, який дає змогу формувати у майбутніх лікарів якості для реалізації майбутньої професійної діяльності [1].

Зокрема, в освітній програмі післядипломного навчання із загальної практики — сімейної медицини, розробленої Європейською асоціацією викладачів сімейної медицини EURACT educational agenda 1 [2; 3], рекомендовано оволодівати компетентностями лікаря загальної практики, а саме:

- 1) надання екстреної допомоги;
- 2) здатність до ведення медичної документації;
- 3) здатність до визначення принципів і характеру лікування захворювання;
- 4) здатність використовувати людиноцентрований підхід у відносинах з пацієнтом;
- 5) орієнтація на громаду;
- 6) холістичний (цілісний) підхід.

Одним з методів опанування клінічних навичок у ЗВО є метод клінічних розборів прикладів з історії хвороб пацієнтів, що дає змогу на практиці застосовувати ЗВО свої знання щодо обстеження та лікування пацієнтів з окремими хворобами. Зазвичай клінічні приклади заздалегідь формуються викладачем, а ЗВО відповідають на запитання, які вже заплановані у конкретному прикладі. Тобто на таких клінічних прикладах формується така компетентність, як «здатність до визначення принципів і характеру лікування захворювання», але не використовується «людиноцентричний підхід у відносинах з пацієнтом» та інші компетентності.

Ми пропонуємо використовувати інтерактивний сценарний метод в опануванні клінічних навичок ЗВО на практичних або семінарських заняттях. Сценарний метод використовується так: група розподіляється на дві команди, з яких представники 1-ї команди імітують симптоми хвороби, а представники 2-ї виступають у ролі лікарів, призначаючи обстеження і лікування. Викладач на початку оголошує назву хвороби, з якою будуть працювати ці дві команди. Викладач також задає ймовірні індивідуальні особливості пацієнтів (наприклад, у хворих на артеріальну гіпертензію (АГ) уточнює стать, вік пацієнтів, тривалість хвороби, рівень артеріального тиску, додаткові симптоми, лікований або нелікований пацієнт, контрольована АГ або ні тощо). Серед членів 1-ї команди розподіляють ролі пацієнтів, які надають можливість персоніфікувати прояви хвороби для засвоєння двома командами компетентності «людиноцентричний підхід у відносинах з пацієнтом». Цей сценарний метод також може допомогти поліпшити компетентності «знання», «лідерство», «робота в команді» та ін.

На цих практичних заняттях можна використовувати різні методи та інструменти зворотного зв'язку: анкетування, оцінювання активності участі на заняттях, самооцінювання, визначення рейтингу «лікарів» тощо. Саме така методика проведення практичного або семінарського заняття дає змогу з самого початку виявляти та оцінювати не тільки компетенцію «теоретичні знання», а й такі компетенції, як «лідерство», «соціальна комунікабельність», «холістичний підхід». Саме ця методика також допомагає інтегрально оволодіти більшістю компетентностей. Використання цієї методики сприяє максимальному залученню ЗВО до практичної роботи, а також отриманню ними задоволеності від занять, у тому числі при проведенні навчання онлайн. Зокрема, при опитуванні ЗВО після занять з використанням сценарного методу на онлайн-заняттях 80,0 % присутніх надали перевагу саме такому методу проведення практичних занять порівняно зі звичайним.

Висновки

Сценарний інтерактивний метод оволодіння навичками клінічної роботи лікаря дає змогу вивчати та засвоювати більше компетентностей здобувачами вищої освіти на практичних або семінарських заняттях.

Сценарний метод проведення практичних занять допомагає підвищити інтерес та задоволеність від занять здобувачів вищої освіти, у тому числі на онлайн-заняттях.

Література

1. Шиян О. І. Методичні рекомендації щодо розроблення концепції впровадження компетентнісного підходу до навчання у закладі професійної (професійно-технічної) освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/2022/02/21/EU4Skills.metodychni.reccom.17.02.2022.pdf>.
2. Heyrman J. Educational Agenda, European Academy of Teachers in General Practice. EURACT, Leuven, 2005. 48 p. URL: <https://euract.wonca-europe.org/sites/euractdev/files/documents/publications/official-documents/euract-educationalagenda.pdf>.
3. Klemenc Ketiš Z, Švab I. Using movies in family medicine teaching: A reference to EURACT Educational Agenda. *Zdr Varst*. 2017. Vol. 26. № 56 (2). P. 99–106. URL: doi:10.1515/sjph-2017-0013.

ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН «ЕПІДЕМІОЛОГІЯ» ТА «ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ» ІНОЗЕМНИМ ЗДОБУВАЧАМ

Гайдей В. Р.

д. мед. н., професор, професор кафедри загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки з курсом мікробіології та вірусології

Савчук А. І.

д. мед. н., професор, професор кафедри загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки з курсом мікробіології та вірусології

Одеський національний медичний університет

Водночас із глобалізацією економіки та культури, відповідні тенденції відбуваються і в галузі медичної освіти. Змінюються вимоги до обсягу та характеру знань, практичних навичок і вмінь сучасних фахівців, що диктує необхідність цілеспрямованого вдосконалення освітнього процесу.

В Одеському національному медичному університеті навчаються громадяни Індії, країн Близького Сходу та Африки. Навчальна програма ідентична до такої для вітчизняних здобувачів. Але існує значна різниця у поширеності інфекційних захворювань, особливостях перебігу епідемічного та інфекційного процесів залежно від кліматичних умов, соціально-економічних умов життя суспільства різних країн, що значно відрізняються від умов, що існують в Україні. Усе

«СЦЕНАРНИЙ МЕТОД» ОПАНУВАННЯ КЛІНІЧНИХ НАВИЧОК У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ Волошина О. Б., Назарук Т. О. <i>Одеський національний медичний університет</i>	40
ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН «ЕПІДЕМІОЛОГІЯ» ТА «ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ» ІНОЗЕМНИМ ЗДОБУВАЧАМ Гайдей В. Р., Савчук А. І. <i>Одеський національний медичний університет</i>	42
ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ З НАДАННЯ НЕВІДКЛАДНОЇ ДОПОМОГИ З АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ ЯК ЕТАП ФОРМУВАННЯ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ Гладчук В. І. <i>Одеський національний медичний університет</i>	43
НОВАТОРСЬКІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ УЛЬТРАЗВУКОВОЇ ДІАГНОСТИКИ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ: ОСВІТНІ ШЛЯХИ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОНМедУ Гладчук І. З., Онищенко Ю. В. <i>Одеський національний медичний університет</i>	44
MODERN TEACHING METHODS AT THE DEPARTMENT OF ANESTHESIOLOGY, INTENSIVE CARE AND EMERGENCY MEDICINE Grichushenko I. S., Nosenko V. M. <i>Odesa National Medical University</i>	46
ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ФОРМ КОНТРОЛЮ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Грубнік В. В., Воротинцева К. О., Поляк С. Д. <i>Одеський національний медичний університет</i>	49
НАВЧАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРЕЗЕНТАЦІЙ Грубнік В. В., Канжо Н. Р., Поляк С. Д. <i>Одеський національний медичний університет</i>	51